

Respons

Pakistan: Behandlingstilbud for kreftsyke

Problemstilling/spørsmål:

- Behandlingstilbud for kreftsyke i Pakistan

Kreft

Kreft er en av de vanligste dødsårsakene på verdensbasis med 7,4 millioner dødsfall i 2004, hvilket utgjør ca. 13 % av alle dødsfall. De fem dødeligste krefttypene er lunge-, mage-, tykktarms-, lever- og brystkreft. Over 70 % av alle dødsfall relatert til kreft forekommer i lav- og middelinntektsland (lavinntektsland er land med brutto inntekt lavere enn 995 USD per innbygger, middelinntektsland 996-3945 USD (World Bank u.å.)). Det forventes at antall dødsfall på grunn av kreft vil stige de kommende årene med estimer på 12 millioner dødsfall i verden i 2030 (WHO 2009). Antallet nye kreftdiagnoser årlig ventes å stige fra 11,3 millioner i 2007 til 15,5 millioner i 2030 (WHO 2008).

De fem krefttypene med høyest forekomst i Pakistan er bryst-, leppe og munn-, livmorhals-, lunge- og magekreft. Årlig registreres det ca. 139 200 nye krefttilfeller og ca. 101 600 personer dør av sykdommen. Det anslås at 9 av 100 nyfødte vil dø av kreft før de fyller 75 år (IARC 2008).¹

Pakistan har ikke et sentralt register for å ivareta data over krefttilfeller slik at disse kan benyttes til kartlegging, forebygging og bedring av behandlingstilbudet (Dawn.com 2009).

Behandlingstilbud

Tilgangen på helsetjenester i Pakistan er preget av forskjeller mellom by og land. I de store byene har 100 % av befolkningen tilgang på lokale helsetjenester, mot ca. 80 % på landsbygda. På grunn av lav folketetthet i en del provinser vil det være regionale forskjeller i tilgjengeligheten. Mer enn 75 % av finansieringen i helsevesenet kommer fra egenbetaling fra pasientene (WHO 2006).

¹ IARC har brukt data fra et register som dekker en del av landet (ukjent hvilken) som grunnlag for nasjonalt estimat.

Per 10 000 innbyggere er det åtte leger, fire sykepleiere og seks sykehussenger (WHO 2010).

Pakistan Atomic Energy Commission (PAEC)

De fleste kreftpasienter har kun tilgang til offentlige sykehus med onkologisk avdeling og strålebehandling, samt til strålebehandlingssentre drevet av Pakistan Atomic Energy Commission (PAEC). Noen får også behandling ved kreftsykehus drevet av NGOer. Bare et lite mindretall får behandling ved private sykehus (Ashraf u.å.).

Pakistan Atomic Energy Commission (PAEC) er Pakistans største forskningsorganisasjon innen vitenskap og teknologi. De tilbyr diagnostisering og kreftbehandling ved 13 moderne medisinske sentre rundt omkring i landet, de fleste av disse er å finne i de større byene. Årlig behandler de rundt 350 000 pasienter. De tilbyr strålebehandling, cellegiftbehandling, ultralydundersøkelser, mammografi og flere andre diagnostiseringsmåter og behandlinger. Det tilbys både dagbehandling og mer omfattende behandling som krever innleggelse, og det er egne avdelinger for pasienter som kommer langveisfra og trenger overnatting. Flere av sentrene har også egne kvinneklinikker (PAEC 2010).

Noen av sentrene tilbyr gratis medisinsk hjelp til pasienter som ikke kan betale for behandling. Andre krever en egenandel fastsatt av regjeringen. Egenandelen er 20 PKR (1,44 NOK) for registrering og 40 PKR (2,89 NOK²) for røntgen og strålebehandling ved et av sykehusene (PAEC 2010). Det er ikke oppgitt egenandel/priser for andre typer behandling. PAEC tar også i mot donasjoner (*zakat*, religiøs almisse/skatt) slik at fattige skal få muligheten til å få behandling selv om de ikke kan betale for den (UICC u.å.).

I tillegg til behandling arrangerer PAEC aktiviteter og opplysningskampanjer, og da særlig i forbindelse med markeringen av Verdens kreftdag. PAEC prøver å nå ut til allmennheten, media og det medisinske miljøet for å opplyse om forebygging, risikofaktorer og behandlingstilbud. De formidler informasjon både på urdu og lokale språk (UICC u.å.).

PAEC samarbeider med en rekke forsknings- og utdanningsinstitusjoner både i Pakistan og internasjonalt innen utdanning, opplæring og forskning (PAEC 2010).

Andre behandlingstilbud

Shaukat Khanum Memorial Cancer Hospital & Research Centre (SKM) er et privat sykehus i Lahore. SKM har eksistert i 16 år og er et av verdens ledende kreftbehandlingssentre. Av sykehusets inntekter er 50 % fra betalende pasienter, 29 % fra *zakat* og 20 % fra andre donasjoner. Selv om hoveddelen av inntektene kommer fra betalende pasienter, blir ikke pasienter avvist selv om de ikke kan betale for seg (Dicovitsky 2010). Alle pasienter blir vurdert og undersøkt, men kun de som kan ha best effekt av behandling vil få denne dekket av SKM. Det er opprettet "walk-in" klinikker i Lahore, Karachi og Peshawar for å skille ut de pasientene som blir henvist videre til behandling ved sykehuset (SKM u.å.).

Liaquat National Hospital & Medical College (LNH) er et sykehus med en kreftavdeling som tilbyr behandling for kreftpasienter fra Karachi, Sindh og Balochistan. De tilbyr behandling til hele spekteret av kreftpasienter, fra de som er relativt friske og får cellegift som dagpasienter til de som er dødssyke og trenger innleggelse mot slutten av livet. Pasientene får oppfølging

² Vekslingskursen er hentet 30. august 2010.

av leger og sykepleiere både når det gjelder undersøkelser, behandling og i forhold til bivirkninger av behandlingen. Også de pårørende kan få veiledning hvis de ønsker det (LNH u.å.a). Fattige pasienter kan få hjelp til økonomisk støtte i varierende grad (uten at det er opplyst nærmere hva dette går ut på). I snitt er det 59 pasienter som søker om støtte og hjelp hvert år. I 2008 utbetalte velferdsavdelingen 16 217 PKR (1170 NOK³) (LNH u.å.b).

Pakistan Institute of Medical Science (PIMS) i Islamabad har en kreftavdeling med åpent mottak hvor pasienter kan komme uten timebestilling eller henvisning. Her blir de undersøkt og hvis nødvendig henvist til videre behandling eller innleggelse. Sykehuset har også en dagklinikk hvor pasienter kan få cellegiftbehandling uten innleggelse (PIMS u.å.a). Sykehuset finansierer behandlingen blant annet med *zakat* (PIMS u.å.b).

I Karachi er det et eget kreftsykehus for barn, Children Cancer Hospital. Sykehuset behandler de vanligste krefttypene blant barn. Deres mål er at alle skal få behandling, uansett betalingsevne. Men på grunn av dyre behandlingsmetoder er det de som har 25-30 % sannsynlighet for å overleve som får finansiell støtte til behandling. Støtten er enten i form av *zakat* som dekker 100 % av behandlingsutgiftene, eller andre donasjoner (for de som ikke vil eller kan motta *zakat*) som dekker et sted mellom 25 og 75 % av behandlingsutgiftene (CCF u.å.).

The Pakistan Pink Ribbon National Breast Cancer Awareness Campaign og PAEC har samarbeidet om Pakistans første mobile brystkreftklinikk. Klinikken har moderne mammografi- og ultralydutstyr. Den er satt opp på en lastebil slik at den skal kunne nå ut til rurale strøk og gi gratis undersøkelser til fattige kvinner. Klinikken har kapasitet til å undersøke ca. 20 kvinner per dag (Usman 2009).

Palliativ (smertelindrende) behandling er kun tilgjengelig for et fåtall av pasientene som har behov for det. Denne behandlingen blir først og fremst gitt til pasienter som ikke har håp om å overleve for å lindre og redusere smertene mot slutten av livet. Behovet for slik behandling er stort i Pakistan da folk ofte ikke får diagnosen før sykdommen har kommet for langt til at den kan kureres og fordi det er lav helbredelsesrate. Det finnes ingen spesialister på området og det er kun mulig å få behandlingen ved noen få sykehus. Men det er håp om at slik behandling skal kunne bli bedre, det finnes gode kreftavdelinger og motivert helsepersonell som får opplæring og utdanning fra International Network of Cancer Treatment and Research (Ashraf u.å.).

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Justis- og politidepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver. Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

³ Vekslingskursen er hentet 30. august 2010.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som responsene omhandler.

Referanser

- Ashraf, M. S. (u.å.). *Practice of Palliative care in Pakistan*. Haifa: MECC. Tilgjengelig fra http://mecc.cancer.gov/palliative_care_workshop/ashraf-palliative_pakistan.pdf [lastet ned 23. august 2010]
- CCF, dvs. Children Cancer Foundation (u.å.). *Financial Assistance*. Karachi: CCF. Tilgjengelig fra http://www.ccfpakistan.com.pk/fin_assist.html [lastet ned 24. august 2010]
- Dawn.com (2009, 8. oktober). No follow-up to Rs3.5bn breast cancer screening programme since 2006. *Dawn.com*. Tilgjengelig fra <http://www.dawn.com/wps/wcm/connect/dawn-content-library/dawn/the-newspaper/local/karachi-no-followup-to-rs3.5bn-breast-cancer-screening-programme-since-2006-809> [lastet ned 23. august 2010]
- Dicovitsky, R. (2010, 5. februar). Hospital in Pakistan is a model of cancer treatment for other developing countries. *MediaGlobal*. Tilgjengelig fra <http://www.mediaglobal.org/article/2010-02-05/hospital-in-pakistan-is-a-model-of-cancer-treatment-for-other-developing-countries> [lastet ned 23. august 2010]
- IARC, dvs. International Agency for Research on Cancer (2008). *Globocan 2008. Pakistan*. Lyon: IARC. Tilgjengelig fra <http://globocan.iarc.fr/factsheets/populations/factsheet.asp?uno=586> [lastet ned 10. august 2010]
- LNH (u.å.a). *Department of Oncology*. Karachi: LNH. Tilgjengelig fra http://www.lnh.edu.pk/LNH/Dept_Oncology.aspx?departmentid=21 [lastet ned 30. august 2010]
- LNH (u.å.b). *Department of Welfare*. Karachi: LNH. Tilgjengelig fra http://www.lnh.edu.pk/LNH/Dept_SSD.aspx [lastet ned 30. august 2010]
- PAEC (2010, 26. juli). *Cancer Treatment*. Islamabad: PAEC. Tilgjengelig fra <http://www.paec.gov.pk/paec-ct.htm> [lastet ned 20. august 2010]
- PIMS (u.å.a). *Department of oncology (Services)*. Islamabad: PIMS. Tilgjengelig fra <http://www.pims.gov.pk/oncologyService.htm> [lastet ned 25. august 2010]
- PIMS (u.å.b). *Islamabad Hospital*. Islamabad: PIMS. Tilgjengelig fra <http://www.pims.gov.pk/isbHospital.htm> [lastet ned 25. august 2010]
- SKM (u.å.). *Financial Assistance*. Lahore: SKM. Tilgjengelig fra <http://www.shaukatkhanum.org.pk/patientcare/patient-guide/financial-assistance.html> [lastet ned 23. august 2010]
- UICC, dvs. International Union Against Cancer (u.å.). *PAEC Cancer Hospitals*. Geneve: UICC. Tilgjengelig fra <http://www.uicc.org/programmes/paec-cancer-hospitals> [lastet ned 20. august 2010]

- Usman, A. (2009, 2. april). Pakistan's first Breast Cancer Mobile Clinic launched at LCWU. *Daily Times*. Tilgjengelig fra http://www.dailytimes.com.pk/default.asp?page=2009%5C04%5C02%5Cstory_2-4-2009_pg13_11 [lastet ned 24. august 2010]
- WHO (2006). *Country Cooperation Strategy at a Glance. Pakistan*. Geneve: WHO. Tilgjengelig fra http://www.who.int/countryfocus/cooperation_strategy/ccsbrief_pak_en.pdf [[lastet ned 10. august 2010]
- WHO (2008, 1. april). *Are the number of cancer cases increasing or decreasing in the world?* Geneve: WHO. Tilgjengelig fra <http://www.who.int/features/qa/15/en/index.html> [lastet ned 9. august 2010]
- WHO (2009, februar). *Cancer*. Geneve: WHO. Tilgjengelig fra <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs297/en/index.html> [lastet ned 9. august 2010]
- WHO (2010). *World Health Statistics 2010*. Geneve: WHO. Tilgjengelig fra http://www.who.int/entity/whosis/whostat/EN_WHS10_Full.pdf [lastet ned 10. august 2010]
- World Bank (u.å.). *Country Classifications*. Washington, DC: World Bank. Tilgjengelig fra <http://data.worldbank.org/about/country-classifications> [lastet ned 27. august 2010]

© Landinfo 2010

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.